

Sygn. akt VII U 2935/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSO Anna Głowacka

Protokolant : st. sekr. sądowy Szymon Olesiński

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2019 roku w Krakowie

na rozprawie

sprawy (...) sp. z o.o. z siedzibą w K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

przy uczestnictwie zainteresowanych M. K. oraz T. (Polska) sp. z.o.o w K.

o objęcie ubezpieczeniem

na skutek odwołania (...) sp. z o.o. z siedzibą w K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

z dnia(...)roku nr (...)

I. Oddala odwołanie

II. Zasądza od strony skarżącej (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 2935/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...)r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K., powołując się na przepis art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 8 ust. 2a ustawy z dnia

13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U.

z 2015 r., poz. 121 z późn. zm.) stwierdził, że M. K.

nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym

i wypadkowemu w okresie od 20 stycznia 2011 r. do 28 lutego 2011 r. jako osoba wykonująca umowę zlecenia u płatnika składek (...)

Sp. z o.o. z uwagi na fakt realizowania jej na rzecz płatnika (...) Sp. z o.o. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że składka na ubezpieczenie zdrowotne za M. K. za miesiące od lutego do kwietnia 2011 r. z tytułu wykonywania umowy zlecenia jest nienależna.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że w toku kontroli przeprowadzonej u płatnika składek (...) Sp. z o.o. ustalono, że płatnik składek dokonał bezpodstawnego zgłoszenia M. K.

do ubezpieczeń społecznych oraz do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu umowy zlecenia oraz bezpodstawnie zadeklarował składki na w/w ubezpieczenia za miesiąc luty/marzec 2011 r. Nadto płatnik bezpodstawnie zadeklarował składki na ubezpieczenie zdrowotne za M. K.

w kwietniu 2011 r. z tytułu wykonywania umowy zlecenia w okresie od 1 marca 2011 r. do 30 marca 2011 r.

Nadto organ rentowy wskazał, że w trakcie kontroli przeprowadzonej u płatnika składek ustalono, że (...) Sp. z o.o. (aktualnie (...) Sp. z o.o.) działa jako agencja pośrednictwa pracy i w ramach prowadzonej działalności zajmuje się między innymi kierowaniem osobami nie będącymi jej pracownikami do wykonywania określonych czynności świadczenia usług na rzecz podmiotów zamawiających. Na podstawie umowy z (...) Sp. z o.o. z 2 stycznia 2007 r. oraz późniejszych aneksów do tej umowy (...) Sp. z o.o. skierowało do pracy w (...) jako zleceniobiorców osoby, które były już w danym okresie pracownikami spółki (...) i osoby te w ramach powierzonych usług świadczyły pracę na rzecz swojego pracodawcy.

W odwołaniu wniesionym od w/w decyzji (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w K., zarzucając naruszenie szeregu przepisów prawa materialnego i procesowego, tj. m.in. art. 4 pkt 2a, art. 6 ust. 1 pkt 4

i art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 107 § 1 k.p.a., wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że ubezpieczona podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu

w okresie od 20 stycznia 2011 r. do 28 lutego 2011 r. jako osoba wykonująca umowę zlecenia u płatnika składek (...) Sp. z o.o.

Domagała się również zawieszenia niniejszego postępowania na podstawie art. 177 §1 pkt 1 k.p.c. do czasu rozstrzygnięcia sprawy sądowej toczącej się w tutejszym Sądzie z odwołania od decyzji z 18 kwietnia 2016 r. znak identyfikacyjny (...), ponieważ wynik tej sprawy rozstrzygnie wątpliwości związane z kwalifikacją stanów faktycznych pod względem możliwości ich odniesienia do przepisu art. 8 ust. 2 a ustawy systemowej.

W obszernym uzasadnieniu odwołująca się spółka przywołała rozważania doktrynalne oraz judykaturę sądów powszechnych i Sądu Najwyższego podkreślając, że w jej opinii z zawartych z ubezpieczonymi umów wynika w sposób jednoznaczny, że zleceniobiorcy wykonywali usługi, które według jej wiedzy nie były objęte treścią zawartych umów o pracę, a zatem również

z tej przyczyny przepis art. 8 ust. 2a ustawy o s.u.s. nie mógłby znaleźć zastosowania w niniejszej sprawie, natomiast w decyzji brak jest jakiegokolwiek informacji czy praca wykonywana przez zleceniobiorców

w ramach umów zlecenia była pracą tego samego rodzaju, którą

ci zleceniobiorcy wykonywali jako pracownicy w ramach umów o pracę. Tym samym na obecnym etapie postępowania nie ma żadnych podstaw do przyjęcia, że zastosowanie w przedmiotowej sprawie powinien znaleźć wyjątek zawarty w art. 8 ust. 2a ustawy o s.u.s., ponieważ nie zbadano ani okoliczności faktycznych, ani też nie dokonano oceny w kontekście wykładni celowościowej wskazanego przepisu, który musi być interpretowany z uwagą na swój charakter.

Podsumowując, strona odwołująca podkreśliła, że organ rentowy nie uzasadnił dlaczego uznał zainteresowanego za beneficjenta czynności wykonywanych przez ubezpieczonych w ramach umów zlecenia, ani jakie korzyści odniósł z tego powodu zainteresowany. ZUS nie zbadał korzyści, jakie odniósł z tytułu zawartej z zainteresowanym umowy o świadczenie usług, co wyklucza subsumcję stanu faktycznego z uwzględnieniem przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Jeżeli bowiem korzyści zainteresowanego były marginalne (skarżąca kwestionuje występowanie jakichkolwiek korzyści dla zainteresowanego ze zlecenia wykonywanego przez ubezpieczonego), a korzyści skarżącej znaczne, to nie ma racjonalnych ani celowościowych podstaw dla uznania ubezpieczonego za pracownika z tytułu wykonywanej umowy zlecenia.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w K. wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm prawem przepisanych.

Strona zainteresowana (...) Spółka z o.o. z siedzibą w K. przystąpiła do przedmiotowej sprawy, popierając odwołanie (...) Sp. z o.o. i wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Poza sporem pozostawało, że Spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. (wcześniej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.) działa jako agencja pośrednictwa pracy. W ramach swojej działalności zajmuje się między innymi kierowaniem osób do wykonywania określonych czynności świadczenia usług na rzecz podmiotów zamawiających. Spółka ta zawarła umowy o świadczenie usług m.in. z: (...) Spółka z o.o., (...) z. o.o., (...) Spółka z o.o. i spółka komandytowa.

W oparciu o te umowy kierowała osoby nie będące jej pracownikami do wykonywania określonych czynności wskazanych przez zamawiającego (hipermarkety). Osoby, z którymi zawierano te umowy były pracownikami tych hipermarketów i czynności realizowane na rzecz ich pracodawców.

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. na podstawie umowy z 2 stycznia 2007 r. zawartej z (...) Sp. z o.o. oraz późniejszych aneksów do tej umowy skierowała do pracy w (...) Sp. z o.o. jako zleceniobiorców osoby, które były w danym okresie już pracownikami spółki (...).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. jako pracownik (...) Sp. z o.o. (gdzie jest zatrudniona od 10 lutego 2010 r. do chwili obecnej) zawarła z (...) Sp. z o.o. umowę zlecenia na okres od 20 stycznia 2011 r. do 30 marca 2011 r. na wykonywanie czynności marketingowych w miejscu, gdzie wykonywała umowę o pracę, tj. (...) Ł.. Z tytułu wykonywania zlecenia zleceniodawca zobowiązał się wypłacić zleceniobiorcy wynagrodzenie w wysokości 7,10 zł brutto za każdą godzinę wykonywanych czynności.

Ubezpieczona wykonywała pracę na podstawie w/w umowy zlecenia u swojego pracodawcy, z którym pozostawała w stosunku pracy, obsługując stoisko odzieżowe. W ramach różnego systemu czasu pracy ustalanego przez kierownika stoiska, z uwzględnieniem godzin pracy, jakie ubezpieczona realizowała w (...) w ramach umowy o pracę (zajmując się wymianą cenówek na sklepie i oznaczeń marketingowych na sklepie).

(...) Sp. z o.o. zadeklarowała składkę na ubezpieczenie zdrowotne za M. K. w okresie od lutego 2011 r. do kwietnia 2011 r. z tytułu wykonywania w/w umów zlecenia.

dowód: dokumentacja pracownicza, w tym umowy zlecenia – akta ZUS M. K., pismo ZUS z 28 marca 2018 r. k. 151 a.s., wydruk

z konta ubezpieczonej oraz dokument zgłoszeniowy i wyrejestrowujący k. 153 – 156 a.s., pismo ZUS z 6 grudnia 2018 r. k. 167 a.s., zeznania ubezpieczonej k. 126-17 a.s. i nagranie z rozprawy

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zawartych w aktach ZUS oraz w aktach sądowych. Prawdziwość i wiarygodność dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron i nie budziła także wątpliwości Sądu. Ponadto ustaleń faktycznych Sąd dokonał także na podstawie zeznań ubezpieczonej, które uznał za w pełni wiarygodne, ponieważ były spójne, logiczne i konsekwentne.

Sąd pominął dalsze wnioski dowodowe strony odwołującej, uznając, że zgromadzony materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie od zaskarżonej decyzji organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że Sąd nie znalazł podstaw do zawieszenia niniejszego postępowania, natomiast 26 lutego 2018 r. w trybie art. 467 § 4 k.p.c. Sąd zarządził zwrot akt organowi rentowemu z powodu wystąpienia istotnych braków w materiale dowodowym, zobowiązując do ich uzupełnienia, tj. do przedłożenia umowy o pracę zainteresowanej M. K. z (...) Sp. z o.o. za okres, w którym zainteresowana była związana umowami zlecenia z (...) Sp. z o.o. oraz wskazania szczegółowego jednoznacznego okresu, w którym wg ZUS zainteresowana nie podlegała ubezpieczeniu zdrowotnemu wraz z wyjaśnieniem pierwszego akapitu zaskarżonej decyzji, tj. czy podtrzymuje to stwierdzenie o niepodleganiu a jeżeli tak to w oparciu o jakie dowody czy też się z tego wycofuje.

W odpowiedzi organ rentowy przedłożył pismo z (...) roku, w którym wskazał, że M. K. jest pracownikiem (...) (Polska) Sp. z o.o., co zostało ustalone na podstawie danych zawartych w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS, podkreślając, że nie dysponuje kopią umowy o pracę a od 20 stycznia 2011 r. do 28 lutego 2011 r. realizowała umowy zlecenia zawarte z (...) Sp. z o.o. (w tym samym okresie została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych i do ubezpieczenia zdrowotnego w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS).

Nadto ZUS podał, że w sentencji decyzji ustalono, że składki na ubezpieczenie zdrowotne są równe zero, a (...) Sp. z o.o. bezpodstawnie deklarował składkę na ubezpieczenie zdrowotne za M. K. w miesiącach od lutego do kwietnia 2011 r. Do pisma zostały dołączone wydruki z kont ubezpieczonych i dokumentów zgłoszeniowych i wyrejestrowujących u obu płatników.

Organ rentowy przedłożył dodatkowe wyjaśnienia pismem z 6 grudnia 2018 r., załączając do niego postanowienie z 13 listopada 2018 r. w przedmiocie sprostowania zaskarżonej decyzji.

Przechodząc do uregulowań prawnych podnieść należy, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.) za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a. Za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy (art. 8 ust. 2 a). Przepis ten rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie to dotyczy dwóch sytuacji. Pierwszą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z wymienionych umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy. Drugą jest wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która umowę taką zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Podstawowym skutkiem uznania osoby wskazanej w art. 8 ust. 2 a za pracownika jest objęcie jej obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym na zasadzie art. 6 ust. 1 pkt. 1., art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznym oraz zdrowotnym na podstawie art. 66 ust. 1 lit. e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008r., nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Obowiązek zgłoszenia zleceniobiorcy do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych obciąża płatnika składek (art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych), którym w stosunku do pracowników jest pracodawca. Płatnik składek jest zobowiązany z tytułu zawartych umów obliczać, rozliczać i przekazywać składki co miesiąc do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Stosownie do treści art. 18 ust. 1 w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 (w tym pracowników) i pkt 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12.

Do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10 (art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

W sytuacji ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło (art. 18 ust. 1 a ustawy). Oznacza to, że płatnik składek ustalając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu stosunku pracy, powinien zsumować wynagrodzenie z umowy cywilnoprawnej z wynagrodzeniem ze stosunku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009r., sygn. akt II UZP 6/09, publ. OSNP 2010/3-4/46).

Istota sporu sprowadzała się w niniejszej sprawie do ustalenia faktu podlegania M. K. jako osoby wykonującej umowę zlecenia u strony odwołującej się obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresie od 20 stycznia 2011 r. do 28 lutego 2011 r. oraz zasadności deklarowania składki na w/w ubezpieczenia z tego tytułu.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że M. K. będąc pracownikiem (...) Spółka z o.o. zawarła 20 stycznia 2011 r. umowę zlecenia na okres od 20 stycznia 2011 r. do 30 marca 2011 r. z (...) Sp. z o.o. (aktualnie (...) Spółka z o.o.), której przedmiotem było wykonywanie czynności marketingowych określonych szczegółowo w załączniku nr 1 do umowy w dotychczasowym miejscu zatrudnienia - T. Ł. - i faktycznie taką pracę wykonywała w spornym okresie.

Powyższe dowodzi w ocenie Sądu, że ubezpieczona na podstawie zawartej umowy zlecenia faktycznie świadczyła pracę na rzecz własnego pracodawcy, tj. (...) Sp. z o.o. i w związku z tym podlegała ubezpieczeniom społecznym jako pracownik - w rozumieniu art. 8 ust. 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych - a nie jako zleceniobiorca z tytułu realizacji umowy zlecenia w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji.

W tym stanie rzeczy należało zatem uznać, że obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne nie obciąża strony odwołującej się, tj. (...) spółka z o.o., lecz spółkę (...) Sp. z o.o.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że w ocenie Sądu zarzut strony odwołującej się dotyczący naruszenia przepisu 107 k.p.a. jest irrelevantny dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Zważyć należy, że odwołanie od decyzji administracyjnej złożone do sądu jest szczególnym pismem procesowym, które pełni rolę pozwu i wszczyna postępowanie sądowe cywilne. Niewątpliwie zakres i przedmiot rozpoznania sprawy z odwołania od decyzji organu rentowego w cywilnym postępowaniu sądowym jest wyznaczony przez treść decyzji administracyjnej. Jednakże Sąd w postępowaniu cywilnym rozpoznaje sprawę niejako na „nowo” według przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Na podstawie tych przepisów Sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji administracyjnej, dokonując jej

oceny na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego. Sąd nie bada jednak sposobu przeprowadzenia postępowania administracyjnego, które jest jedynie klasycznym postępowaniem przedsądowym o charakterze prejurysdykcyjnym (warunkuje dopuszczalność drogi sądowej).

Z tych wszystkich względów Sąd w oparciu o powołane przepisy oraz na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, orzekając jak w punkcie I sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zasądzając na rzecz organu rentowego kwotę 120 złotych określoną w § 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).